

BENCZŐ DÉNES

PŪNKÖSDI DIADAL

ApCsel 2,41

PŪnkösd van, a lélek diadalának és a keresztény egyház megalakulásának ünnepe. Győzelem és megújulás ünnepe. Most, amikor a lelkem fénnel és győzelmi dallamokkal telik meg, hálával gondolok a bátor tanítványokra, és felmérem azt a szellemi gazdagságot, amely ezt a bizonyágtételt követte. PŪnkösd magasságából egy pillanatra visszaneztek a múltra. Nem nagy időre, csak nagycsütörtök éjszakájára, mikor Jézus az Olajfák hegyén volt tanítványaival. Látom a drámai befejezést. Jézus a Gecsemáné kertben magányosan viaskodik, imádkozik, és a tanítványok alusznak. Megérkezik az elfogó csapat. Jézust megfogják és elviszik. Péter még próbálja védeni Mesterét, de nincs feljegyzés, hogy a többi tanítvány mit csinált. Elképzelésem szerint a fák mögé húzódtak, majd mikor Jézust elviszik, csendben, mellékutakon visszaosonnak a városba, menteni gyarló életüket. Pétert is hiába emlegetem, mert a hajnali kakasszóig háromszor megtagadja Jézust. Ūgy mutatkozik az esemény, hogy egy szép álom keserő ébredését látjuk. Csak ennyit ért Jézus szolgálata, bizonyágtévése a tanítványok előtt? — kérdezhetjük. Ismerve az események következményeit tudjuk, hogy a tanítványok gyáva megfutása szégyenérzést váltott ki lelkükben. Nem hagyta nyugodni, űzte, kínozta addig, amíg robbanásként tört ki lelkükből a bizonyágtévé vágya. Visszaállítani becsületüket saját maguk előtt és bizonyágot tenni az igazságról, amelyet Mesterüktől nyert szent örökségként űriztek.

Megindul egy folyamat lelkükben, amely később apostolokká teszi űket. Miként születnek a hősök, az apostolok? Elindulok hazulról és elhatározom magam, hogy ma hőssé változom, apostol leszek? Nem. Az élet teremtette helyzetekben támadhat fel bennem a hős jelleme, az apostolság vagy a gyávaság. Hogy mivé válok, azt a bennem levő lelki erők határozzák meg. Ugyanabban a helyzetben lehetek hős, apostol, vagy jellemtelen gyáva is. Az Olajfák hegyén a tanítványok gyávák, Jézus hős volt. A főpap udvarán Péter gyáva volt, Jézus hős. Pilátus udvarán a római helytartó és a tömeg gyáva, Jézus pedig hős volt. Tanúsítom, hogy a jellemet lehet és kell formálni, építeni és alakítani. A nagy lehetőségeket azonban az élet hozza.

A tanítványok számára ez a pillanat az aratás ünnepén érkezett el. A tanítványok mint egyszerű hívők mentek a templomba. Meg vágyok győződve, hogy csak a templomban találkoztak. Nem azzal a gon-

dolattal indultak, hogy ma apostolokká fogunk válni. De az egymással való találkozás, a feltörő emlékek, a templom hangulata, mint egy fellobbanó tűz, úgy égette a lelküket, s a bennük megindult megtérési folyamatot már nem lehetett megállítani. Ebben a pillanatban jelentéktelenné vált a főpapok törvénye, mert Jézus tanítása mint mennydörgés hangja, úgy zúgott végig lelkükön. Bizonyosságot kellett tenni, lemosni a gyávaság szegyenét.

„Péter azonban előállván a tizeneggyel, felemelé a szavát és szólá nékik: zsidó férfiak és mindnyájan, kik lakoztok Jeruzsálemben, legyen ez nektek tudtotokra és vegyétek füleitekbe az én beszédemet.“ Mint mindent elsőpró lavina zúdul a bizonyosságtevés az egybegyűlt hallgatóság felé, akik megrettenve és csodálkozással hallgatták a bizonyosságtevőt és beszédének végén azt kérdezték: „Mit cselekedjünk atyámfiiai, férfiak?“. „Péter pedig monda nékik: Térjete meg és keresztelkedjete meg.“ „Akik azért örömmel vevék az ő beszédét megkeresztelkedének; és hozzájuk csatlakozék azon a napon mintegy háromezer lélek.“

Íme, ez volt a pünkösdi diadal. A tanítványok bátor bizonyosságtevése és az eredmény háromezer lélek megtérése és csatlakozása Jézus tanításaihoz. Mikor ezt a sikert tudomásul vesszük, gondoljunk arra, hogy itt valami rendkívüli dolog történt. A tanítványok szavára háromezer lélek elfogadta Jézus tanítását. A keresztény világ büszkén emlegeti ezt a diadalt. Hogyan? A gyávaké, a tagadóké a siker? Igaz, elismerem, hogy a sikert nem a gyávák, nem a tagadók érték el, hanem a hősök, az apostolok, akik bátran vállalták sorsukat és a következményeket, amelyek rájuk várhattak. De úgy tűnik ez az esemény, mint napjaink látomása. Nem az erőseké a siker, nem a bátraké a szerencse, nem azé a legnagyobb gazdagság, aki a legtöbbet dolgozik. Mert mi történt az első pünkösdi alkalmával? Jézus három évig tanított, szolgált és az igazságért életét áldozta, és a tanítványokon kívül csak tisztelőiről tudunk, a tömeg lassan magára hagyta. Péter beszédére pedig egyszerre háromezeren tértek meg. Ez valami rejtelmes dolog. De fel kell tennünk a kérdést, hogy miért nem a Jézus szavaira tértek meg? Talán nagyobb volt a tanítványok varázsa?

A felelet nagyon egyszerű. Ha nem voltál soha éhes, nem érezted szükségét a kenyérnek. Ha nem voltál beteg, nem gondoltál az egészség értékére. Ha nem voltál soha rabságban, nem tudod megbecsülni a szabadságot. Így voltak azok is, akik ismerték Jézust. Ha betegek voltak, Jézus meggyógyította. Ha sírtak, megvigasztalta őket. Ha tanácstalanok voltak, utat mutatott. Olyan természetes volt mindez, mint a nappal ébredése, mint a levegő, mint a forrás hűsítő cseppje. De elveszítették ezt az embert, a tanítót, a barátot, az orvost, és lelkükben egy óriási hiány, űr keletkezett, amit valamilyen módon pótolni kellett. Ha Jézust visszahozni nem lehet, az Ő tanításai szerint lehet élni. A háromezer ember pedig arra vállalkozott, hogy elfogadja Jézus tanítását és példaadása szerint fog cselekedni, mert a világnak mindig szüksége van vigasztalókra, tanítókra, gyógyítókra, azokra akik a tévelygőket, a tékozló fiúkat Istenhez elvezetik. Jézus életének példája erre készítette a háromezreket. Megnyugvással mondhatjuk hát: a tüzet Jézus készítette elő, a tanítványok csak meggyújtották és hatására háromezeren az evangélium követésére vállalkoztak. Ez a tanítványok érdeme. Nem hallgatták el a felismerést, nem ásták el a szeretet talentumait, hanem bizonyosságot

tettek róla. Ez a bizonyágtevés teremtette meg a keresztény egyházat, és a bizonyágtevők sokasága volt az, amely megtartotta. Ha nem lett volna aki felismerje és befogadja Jézus igazságát és bizonyágot tegyen róla, ma nem beszélhetnénk a kereszténységről, és Jézusról. Pünkösd ünnepe az igazság diadaláról beszél.

Tudtok-e így szólni: én bizonyágot tettem arról az igazságról, amelynek alappillére a Jézus tanítása. Ha ez az öröm megcsendül lelketekben, hiszem, hogy lesznek még mások is, akik bizonyágot tesznek a jézusi igazságról. Ez a bizonyágtétel pedig számotokra az örökélet. Amen.

SZÁSZ FERENC

NINCS SENKIBEN NAGYOBB SZERETET (1.)

Jn 15,13—14

Jézus tanítványainak néha az is sikerült, amire mások fáradhatatlanul, de hiába törekedtek: az evangélium lapjai tanúsítják, hogy többször is elcsüggesztették, megszorították mesterüket. Idegen, lehetett az titkos vagy akár nyílt ellensége is Jézusnak, ezt nem tudta elérni. Ő minden kérdésre, amelyet hozzá intéztek, úgy válaszolt, mint türelmes tanító és minden feleletébe beleszótt valamit Istenországa megnyerő, hívogató szépségéből. Senki se tudta megtörni az emberi jóvalóságba és ügyének végső győzelmébe vetett reményét; a szelíd tanító és a korbácsot ragadó próféta is sebezhetetlen volt hitében, nem ismerte a csüggedést. Csak a tanítványainak sikerült elszomorítaniuk őt. Ki a nagyobb Istenországában? — Kérdezték tőle többször is, s érthető, ha Jézust, aki mindenkinek szívélyesen válaszolt, ez a kérdés letörte. Semmi sem bánthatta őt jobban annál, hogy a lelkének legkedvesebbeken, a tanítványok közösségén is hatalma van még a világi hiúságnak, önzésnek és irigységnek.

Ezért valószínű, hogy amikor kevéssel halála előtt végül — közvetve, amikor talán senki sem várta — erre a kérdésre is válaszol, elsősorban nem magára, hanem tanítványaira tekint, ezek lelki közösségét próbálja tovább szilárdítani. Az evangélium egyik legszebb tanításával teszi ezt: „Nincsen senkiben nagyobb szeretet annál, mintha valaki életét adja az ő barátaiért“. Bármilyen is volt Jézus indítéka, e gyönyörű tanítást sohasem tekinthetjük csak az általa hozott áldozat kiemelésének és indoklásának. Személytelenségében elsősorban annak az örökérvényű megfogalmazása, hogy milyen kötelezettséget ró a keresztény emberre a barátságban Isten, a szeretet.

Ma már elmondhatjuk: Jézus nem pazarolta érdemtelenekre sem tanítását, sem szeretetének szomorúságát. Tanítványai egymásután hulltak el Istenországáért, egymásért. A szeretet legnagyobb bizonyágtételében felnőttek mesterükhöz, aki barátainak nevezte őket. Hogy Jézus